

บทที่ 13

นวัตกรรมยกระดับคุณภาพการศึกษา 1

จากความหมายของคำว่า นวัตกรรม ที่ว่าเป็นการนำสิ่งใหม่ๆ เข้ามาเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมจากวิธีการที่ทำอยู่เดิม เพื่อให้ใช้ได้ผลดียิ่งขึ้น และความหมายของนวัตกรรมการศึกษา ที่หมายถึง นวัตกรรมที่จะช่วยให้การศึกษา และการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้น ก่อให้เกิดการเรียนการสอนในรูปแบบใหม่มากมายหลากหลายเพื่อให้บรรลุถึงจุดหมายของการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งการมีประสิทธิภาพนี้จะใช้นวัตกรรมการศึกษาจะเป็นตัวดึงดูดความสนใจ จูงใจให้ผู้เรียนได้รู้ได้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตไม่สิ้นสุดแม้จะสำเร็จการศึกษาจนได้รับใบปริญญาแล้วก็ตาม ทั้งนี้เพราะการเรียนรู้ในการดำรงชีวิตไม่มีที่สิ้นสุดนั่นเอง ผลของการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพนี้มีความหมายครอบคลุมถึง การสอนที่สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนเป็นคนดีในสังคม เป็นคนเก่งโดยเก่งทั้งคนและเก่งทั้งงาน และเป็นคนที่มีความสุข ทั้งการอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นและการอยู่โดยลำพัง ซึ่งความพยายามในปัจจุบันยังไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร จึงมีการพัฒนาและปรับปรุงระบบการเรียนการสอนอยู่เรื่อยๆ ในปัจจุบันเพื่อให้ได้ผลที่ดีที่สุด จึงขอก้าวถึงนวัตกรรมที่ยกระดับคุณภาพการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางให้มีการจัดการเรียนรู้เพื่อให้เกิดผลที่สูงสุดเต็มศักยภาพที่ควรจะเป็น

ความหมาย

นวัตกรรมยกระดับคุณภาพการศึกษา หมายถึงนวัตกรรมที่ผ่านการใช้แล้วแสดงผลคุณภาพดี เมื่อนำมาขยายผลสามารถยกระดับคุณภาพผู้เรียนได้ทั้งสถานศึกษาหรือมากกว่าหนึ่งสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

นวัตกรรมนี้เกิดขึ้นเนื่องจากโรงเรียนต่างๆ ในประเทศไทยมีความพร้อมมากและน้อยไม่เท่ากัน แม้จะอยู่ในพื้นที่เดียวกันก็ตาม ความพร้อมนี้จะพิจารณาทุกองค์ประกอบของการเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นด้านอาคาร สถานที่ บุคลากร แหล่งเรียนรู้ และเงินสนับสนุน เป็นต้น จะเห็นได้ว่า บางโรงเรียนมีความพร้อมสูง บางโรงเรียนยังไม่มีความพร้อม โรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีความพร้อมสูง มีครู อาคาร สถานที่สื่อการสอน แหล่งการเรียนรู้ หรืองบประมาณที่มากพอก็สามารถจัดการศึกษาได้อย่างคล่องตัว มีประสิทธิภาพ ในขณะที่โรงเรียนขนาดเล็กจำนวน

หนึ่ง ซึ่งประสบปัญหาการขาดแคลนครู และบุคลากรทางการศึกษา ขาดงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารเรียน อาคารประกอบ เครื่องช่วยอำนวยความสะดวกในการจัดการศึกษา การกระจายอำนาจในลักษณะดังกล่าวข้างต้น ก่อให้เกิดปัญหาหรือเกิดวิกฤตคุณภาพเป็นทวีคูณ การบริหารจัดการแบบเดิม ๆ ในโรงเรียนขนาดเล็กเหล่านี้ ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของหลักสูตรหรือตอบสนองต่อหลักการของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 ได้ ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโรงเรียนในสังกัด 32,879 แห่ง เป็นโรงเรียนที่มีนักเรียน ตั้งแต่ 120 คน ลงมา 10,877 แห่ง ในจำนวนนี้ เป็นโรงเรียนขนาดเล็กมากคือ มีนักเรียนตั้งแต่ 60 คนลงมา รวม 1,766 แห่ง (สำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ,2553 : ออนไลน์) ซึ่งโรงเรียนเหล่านี้จำเป็นต้องได้รับการช่วยเหลือดูแลเพื่อให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนสามารถอยู่ในสถานศึกษาได้อย่างมีความสุขและมีประสิทธิภาพ

นวัตกรรมการเรียนการสอนในบทที่กล่าวมาแล้วจะต้องถูกนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพโรงเรียนแต่ละแห่งซึ่งมีความแตกต่างกันทั้ง สภาพโรงเรียน ชุมชน บุคลากร ในท้องถิ่นดังที่กล่าวมาแล้ว ดังนั้นการแก้ปัญหาแต่ละที่แต่ละแห่ง จึงไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน นอกจากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นยังมีปัญหาในการเรียนการสอนอีกแบบหนึ่งซึ่งไม่ควรถูกมองข้าม นั่นคือการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้ผู้เรียนทุกคนมีโอกาสได้รู้ได้เรียนอย่างเท่าเทียมกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเรียนในระดับความรู้ขั้นพื้นฐานซึ่งทุกคนควรจะได้รับ ดังนั้นในบทนี้จะกล่าวถึงหัวข้อสำคัญ 2 หัวข้อเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของไทยให้ได้มาตรฐานได้แก่การจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนปกติ และการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ

การยกระดับการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนปกติ

การยกระดับการจัดการศึกษาสำหรับผู้เรียนปกติในบทนี้จะกล่าวถึงตัวอย่างการลงพัฒนาครูหรือผู้สอนในสถานศึกษาต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางให้เห็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนแบบต่างๆ ซึ่งบทนี้จะยกตัวอย่าง 2 ดังนี้

1. การพัฒนาครูโรงเรียนวัดสวนพลด้วยรูปแบบ SWIPPACA

2. เทคนิคการพัฒนามาตรฐานการศึกษาสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษา โรงเรียนวัดดอนขมิ้น

ตัวอย่างการพัฒนา

การพัฒนาครูโรงเรียนวัดสวนพลด้วยรูปแบบ SWIPPACA

การพัฒนาครูโรงเรียนวัดสวนพลด้วยรูปแบบ SWIPPACA ซึ่งเป็นงานวิจัยของนวลไย สุทธิพิทักษ์ ปีที่ทำวิจัยสำเร็จ 2552(นวลไย สุทธิพิทักษ์ , 2552)

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษารูปแบบการพัฒนาครูที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนโรงเรียนวัดสวนพล

ประเภทงานวิจัย/กลุ่มตัวอย่าง

แบบวิจัยและพัฒนา/กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ครูผู้สอนจำนวน 9 คน นักเรียนจำนวน 86 คน คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 8 คน ของโรงเรียนวัดสวนพล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย/การวิเคราะห์ข้อมูล

ชุดการเรียนรู้ แบบสัมภาษณ์ผลการพัฒนาครูด้วยรูปแบบ SWIPPACA ชุดการเรียนรู้ 3 ฉบับ และแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์จำนวน 1 ฉบับ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้คอมพิวเตอร์ โปรแกรม SPSS และการวิเคราะห์เนื้อหา

รูปแบบ SWIPPACA

1. S มาจากคำว่า Self Learning เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการที่ผู้เรียนเป็นผู้แสวงหาความรู้ความเข้าใจให้เกิดขึ้นด้วยตนเอง และมีการใช้ประสบการณ์เดิมเพื่อเชื่อมโยงให้เกิดการเรียนรู้ใหม่อย่างต่อเนื่อง Self Learning (S) จึงเป็นแนวคิดที่เน้นการพัฒนาครูให้เป็นผู้

ที่รักการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองจากการอ่าน การติดตามข่าวสารข้อมูล และการรู้จักวิเคราะห์ สามารถนำความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่มาใช้เชื่อมโยง เพื่อนำไปสู่การเกิดองค์ความรู้ใหม่ และสามารถนำองค์ความรู้นั้นไปปฏิบัติงานต่างๆ ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. W มาจากคำว่า Whole School เป็นกระบวนการปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่เน้นให้ทุกคน ทุกฝ่ายในสถานศึกษาและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ได้แก่ ร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมกันปฏิบัติงาน เป็นต้น ตลอดจนมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เข้าใจในบทบาทและภารกิจ ที่ต้องร่วมกันรับผิดชอบมีการประสานประโยชน์ซึ่งกันและกัน ซึ่งการมีส่วนร่วมดังกล่าวอาจเป็นการร่วมกันในภารกิจต่างๆ เช่น ร่วมกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เป็นต้น Whole School (W) จึงเป็นแนวคิดที่มุ่งพัฒนาโดยเน้นกระบวนการที่ให้ทุกฝ่ายทุกคนทั่วทั้งสถานศึกษา และชุมชนได้ปฏิบัติงานร่วมกัน รับผิดชอบงานร่วมกัน และสามารถร่วมกันพัฒนางานต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

3. I มาจากคำว่า Interaction เป็นกระบวนการเรียนรู้โดยการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง มีการสื่อสารแลกเปลี่ยนความรู้ ทำให้เกิดความเจริญงอกงามในความรู้และขยายเครือข่ายของความรู้ออกไปอย่างกว้างขวาง Interaction (I) จึงเป็นแนวความคิดที่เน้นการพัฒนาครูให้เรียนรู้การทำงานร่วมกัน มีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่การพัฒนาตนเองและพัฒนางานต่อไป

4. P มาจากคำว่า Participation หรือการมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การแบ่งทรัพยากรการเรียนรู้ และการทำกิจกรรมกลุ่มร่วมกันการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้รับผิดชอบการเรียนรู้ของตนเองและของกลุ่ม ทำให้ได้ฝึกทักษะในการอยู่ร่วมกัน ทักษะในการคิด และทักษะการทำงานกลุ่ม Participation (P) จึงเป็นแนวคิดที่เน้นการพัฒนาครูให้รู้จักการเรียนรู้ร่วมกันพัฒนางานต่างๆ ร่วมกัน และร่วมกันรับผิดชอบงานต่างๆ ของสถานศึกษา อันจะนำไปสู่การร่วมกันพัฒนางานต่างๆ ของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

5. P มาจากคำว่า Process and Product เป็นการเรียนรู้อย่างเป็นกระบวนการ มีการเชื่อมโยงขั้นตอนการทำงานใหม่เป็นไปตามลำดับก่อนหลัง และมีผลงานตามวัตถุประสงค์วางไว้ Process and Product (P) จึงเป็นแนวคิดที่เน้นการพัฒนาครู ให้มีการเรียนรู้ที่จะทำงาน

ต่างๆอย่างเป็นขั้นตอนตามลำดับตั้งแต่ต้นจนแล้วเสร็จ ให้การดำเนินการบรรลุวัตถุประสงค์ มีประสิทธิภาพโดยใช้เวลาและทรัพยากรน้อยที่สุด

6. A มาจากคำว่า Application หรือการประยุกต์ใช้ความรู้เป็นแนวคิดที่ถือว่าการเรียนรู้ที่ดี ควรเป็นการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถนำกระบวนการหรือองค์ความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานเพื่อให้สามารถ สร้างสรรค์และพัฒนางานให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

7. C มาจากคำว่า Check การตรวจสอบหรือการประเมินตนเอง ร่วมกันประเมิน หรือผลัดเปลี่ยนกันประเมินระหว่างบุคคล ทีมงาน สร้างวัฒนธรรมการประเมินอย่างสร้างสรรค์

8. A มาจากคำว่า Action นำผลการตรวจสอบ ผลการประเมินมาวิเคราะห์หาสาเหตุ ข้อบกพร่องและประชุมเพื่อพิจารณาปรับปรุง แก้ไข พัฒนาทั้งระบบ ซึ่งอาจจะแก้ไขพัฒนาในส่วนที่เป็นกระบวนการหรือการบันทึกให้ดีขึ้นจนระบบคุณภาพหมุนเข้าสู่วงจร SWIPPACA รอบๆต่อไปจนกลายเป็นวัฒนธรรมการทำงานของโรงเรียนต่อไป

ผลการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

1. ผลการพัฒนาที่เกิดกับผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก 2 ปีการศึกษา

- กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยปี 2551 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 76.80 ปีการศึกษา 2552 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 76.24
- กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ปี 2551 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 72.60 ปีการศึกษา 2552 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 78.05
- กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ปี 2551 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 78.42 ปีการศึกษา 2552 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 78.46
- กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาปี 2551 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 76.57 ปีการศึกษา 2552 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 77.50

- กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศปี 2551 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 72.47 ปีการศึกษา 2552 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 71.81

1.2 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรทุกข้อ 2 ปีการศึกษา

ปีการศึกษาที่ 1 พ.ศ. 2551 จำนวนผู้เรียนทั้งหมด 71 คน

- จำนวนผู้เรียนที่อยู่ในระดับพอใช้ 5 คน ร้อยละ 07.04
- จำนวนผู้เรียนที่อยู่ในระดับดี 23 คน ร้อยละ 32.40
- จำนวนผู้เรียนที่อยู่ในระดับพอใช้ 43 คน ร้อยละ 60.56

ปีการศึกษาที่ 2 พ.ศ. 2552 จำนวนผู้เรียนทั้งหมด 68 คน

- จำนวนผู้เรียนที่อยู่ในระดับพอใช้ 1 คน ร้อยละ 01.48
- จำนวนผู้เรียนที่อยู่ในระดับดี 19 คน ร้อยละ 27.94
- จำนวนผู้เรียนที่อยู่ในระดับพอใช้ 48 คน ร้อยละ 70.58

สรุป นักเรียนที่อยู่ในระดับดี – ดีเยี่ยมเพิ่มขึ้นร้อยละ 05.56

1.3 ผลการประเมินคุณภาพภายในของผู้เรียนทุกมาตรฐาน ครั้งสุดท้าย

- มาตรฐานที่ 1 ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดีมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78
- มาตรฐานที่ 2 ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดีมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.76
- มาตรฐานที่ 3 ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดีมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60
- มาตรฐานที่ 4 ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.34
- มาตรฐานที่ 5 ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.88
- มาตรฐานที่ 6 ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดีมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.65
- มาตรฐานที่ 7 ผลการประเมินอยู่ในระดับ ดีมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89

1.4 ผลการทดสอบ O – Net ของระดับชาติ ระดับชั้นสูงสุดของสถานศึกษา 2 ปีการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

- กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยปี 2551 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 41.67 ปี 2552 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 38.15
- กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ปี 2551 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 49.67 ปี 2552 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 49.33
- กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ปี 2551 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 51.46 ปี 2552 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 47.83
- กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศปี 2551 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 36.00 ปี 2552 ค่าเฉลี่ยร้อยละ 38.00

ในปี 2552 คะแนนระดับชาติต่ำกว่าปี 2551 ทั่วประเทศเนื่องจากลักษณะของข้อสอบแบบใหม่ แต่โรงเรียนภาคภูมิใจว่ามีค่าเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ ระดับเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 และสูงสุดในเครือข่ายที่ 2 ที่มี 24 โรงเรียน

1.5 ผลการพัฒนาความสามารถของผู้เรียน (ได้รับรางวัลระดับประเทศ/จังหวัด/เขตพื้นที่การศึกษา/กลุ่มโรงเรียน)

- นักเรียนรางวัลพระราชทานโรงเรียนขนาดเล็กระดับประถมศึกษา ประจำปีการศึกษา 2552
- ผู้เรียนมีความสามารถด้านศิลปะ ปี 2551 จำนวน 10 คน ปี 2552 จำนวน 34 คน
- ผู้เรียนมีความสามารถด้านภาษา ปี 2551 จำนวน 2 คน ปี 2552 จำนวน 14 คน
- ผู้เรียนมีความสามารถด้านดนตรี นาฏศิลป์ ปี 2551 จำนวน 8 คน ปี 2552 จำนวน 18 คน

- ผู้เรียนมีความสามารถด้านกีฬา ปี 2551 จำนวน 45 คน ปี 2552 จำนวน 48 คน
- ผู้เรียนมีความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ ปี 2551 จำนวน 3 คน ปี 2552 จำนวน 3 คน
- ผู้เรียนมีความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ปี 2551 จำนวน 55 คน ปี 2552 จำนวน 58 คน
- ผู้เรียนมีความสามารถด้านเข้าใจตนเองและด้านคุณธรรม ปี 2551 จำนวน 41 คน ปี 2552 จำนวน 4 คน
- ผู้เรียนมีความสามารถด้านรอบรู้ธรรมชาติ ปี 2551 จำนวน 35 คน ปี 2552 จำนวน 39 คน

1.6 ผลการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหาในระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

- ปี 2551 จำนวนผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหาจำนวน 15 คน แก้ปัญหาได้ 14 คน คิดเป็นร้อยละ 93.33
- ปี 2552 จำนวนผู้เรียนกลุ่มเสี่ยงและกลุ่มที่มีปัญหาจำนวน 15 คน แก้ปัญหาได้ 15 คน คิดเป็นร้อยละ 100

2. ผลการพัฒนาที่เกิดกับครู

1. ผลการประเมินคุณภาพภายในของครูทุกมาตรฐาน ครั้งสุดท้าย
 - มาตรฐานที่ 8 มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ดีมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78
 - มาตรฐานที่ 9 มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ดีมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00
2. ผลการพัฒนาทางวิชาชีพ

จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เข้าศึกษา ฝึกอบรม ดูงาน ปฏิบัติ งานวิจัย และพัฒนา ประชุม เผยแพร่ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ปี 2551 – 2552 จำนวน ข้าราชการครู ฯ ทั้งหมด 8 คน ได้รับการพัฒนา 8 คน คิดเป็นร้อยละ 100

3. ผลการเสริมสร้างวินัย

ผลการประเมิน มาตรฐานด้านครู “ครูมีคุณธรรม จริยธรรม และปฏิบัติงาน ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ” ครั้งสุดท้ายอยู่ในระดับ ดีมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00

3. ผลการพัฒนาที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษา

ผลการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามมาตรฐานด้านผู้บริหาร ครั้ง สุดท้าย

- มาตรฐานที่ 10 มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ดีมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78
- มาตรฐานที่ 11 มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ดีมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.92
- มาตรฐานที่ 12 มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ดีมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.90
- มาตรฐานที่ 13 มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ดีมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.80
- มาตรฐานที่ 14 มีผลการประเมินอยู่ในระดับ ดีมาก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาครูด้วยรูปแบบ SWIPPACA พบว่า ครูมีการดำเนินการเป็นไป ตามรูปแบบ SWIPPACA คือ (1) การเรียนรู้ด้วยตนเอง(S) (2) ครูทุกคนทั้งโรงเรียนร่วม ปฏิบัติการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน(W) (3) ครูทุกคนในโรงเรียนมีปฏิสัมพันธ์ซึ่ง กันและกันในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน(I) (4) ครูทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน (P) (5) โรงเรียนได้ ดำเนินการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนอย่างเป็นกระบวนการ(P) (6) ครูในโรงเรียน สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนได้ (A) (7) โรงเรียนมีการตรวจสอบรูปแบบการพัฒนาครู ชุดการเรียนรู้ ทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของ

ผู้เรียน(C) (8) โรงเรียนนำผลการตรวจสอบและการทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนมาพัฒนา ปรับปรุง

2. ผลการใช้ชุดการเรียนรู้เรื่อง “ความคิดสร้างสรรค์ พรสวรรค์ที่พัฒนาได้ด้วยครู” พบว่าครูมีความพึงพอใจในชุดการเรียนรู้ที่สามารถรู้เรื่องการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ได้ด้วยตนเอง นำความรู้มาลงมือปฏิบัติจริงโดยครูทุกคนมีโอกาสร่วมคิด ร่วมวางแผน ร่วมทำ เพื่อพัฒนาผู้เรียน และมีปฏิสัมพันธ์ มีการตรวจสอบ นำผลมาปรับปรุงพัฒนา

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนพบว่าก่อนพัฒนามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 38.43 และหลังพัฒนามีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 46.69 แสดงว่าผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์หลังพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนาย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้

เทคนิคการพัฒนามาตรฐานการศึกษาสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษา โรงเรียนวัดดอนขมมัน

เทคนิคการพัฒนามาตรฐานการศึกษาสู่การยกระดับคุณภาพการศึกษา โรงเรียนวัดดอนขมมัน เป็นผลงานของคณะกรรมการโรงเรียนวัดดอนขมมัน(โรงเรียนวัดดอนขมมัน, 2552) ซึ่งเกิดจากการที่โรงเรียนวัดดอนขมมันมีผลการประเมินของ สมศ. ต่ำกว่าเกณฑ์หรือไม่ได้รับการรับรองมาตรฐาน ในมาตรฐานที่ 4,5,6,9 และ 12 ทางโรงเรียนจึงมุ่งพัฒนาโรงเรียนของตนเอง ให้ได้มีระดับคุณภาพการศึกษาสูงขึ้น

วัตถุประสงค์

เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้ได้มาตรฐาน

วิธีการพัฒนา

การบริหารจัดการที่ทางโรงเรียนเลือกใช้คือ ใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School Based Management : SBM)

แหล่งทุนอุดหนุน

งบประมาณโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555

แผนงาน

แผนงาน : ยกระดับคุณภาพการศึกษา และการเรียนรู้ทั้งระบบให้ทันสมัยโครงการเพิ่ม
ประสิทธิภาพสถานศึกษาที่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ในการพัฒนาครู นักเรียน จัดซื้อสื่อ
อิเล็กทรอนิกส์ และจัดหาอาสาสมัครชุมชน ใน

การแก้ปัญหาและพัฒนาต่าง ๆ

1. มาตรฐานที่ 9 : ด้านผู้สอน

การพัฒนา : พัฒนาด้านการเรียนการสอน

วิธีการพัฒนา :

- ส่งครูเข้ารับการอบรมสัมมนา เพื่อเพิ่มศักยภาพ
- ค้นคว้าจากสื่อเทคโนโลยี
- ศึกษาดูงาน
- เชิญวิทยากรมาให้ความรู้

เป้าหมาย :

- ครูร้อยละ 100 จัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- ครูใช้สื่อเทคโนโลยีในการเรียนการสอน
- ครูมีผลงานทางวิชาการเป็นที่ยอมรับแก่สังคม

2. มาตรฐานที่ 4 และ 5 : ด้านผู้เรียน

การพัฒนา : ฝึกทักษะกระบวนการคิด ซึ่งแบ่งเป็น 2 ระดับคือระดับชั้นเรียนตาม
กลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน และระดับโรงเรียนและชุมชน

วิธีการพัฒนา : นักเรียนเรียนรู้โดยจัดกระบวนการและกิจกรรมดังนี้

- ระดับชั้นเรียนและกลุ่มสาระต่าง ๆ ทั้งในและนอกห้องเรียน

1. จัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

2. การสอนโดยใช้ทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์

3. จัดฐานการเรียนรู้

4. เรียนรู้โดยใช้วัฏจักรการเรียนรู้ทางการศึกษา

5. เรียนรู้โดยใช้แผนที่ความคิดจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการตั้งคำถาม

- ระดับโรงเรียน/ชุมชน : จัดค่ายทักษะกระบวนการคิด, ค่ายประวัติศาสตร์และค่ายวิทยาศาสตร์

เป้าหมาย :

- นักเรียนร้อยละ 92.33 มีความสามารถในการคิดอยู่ในระดับดี
- ผลการประเมินตามโครงการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานของนักเรียนสูงกว่าเกณฑ์ประเมินในระดับชาติ
- นักเรียนร้อยละ 80 จัดทำโครงงานได้
- นักเรียนร้อยละ 95 จัดทำแผนที่ความคิดได้
- ผู้เรียนกล้าแสดงออกในความคิดเห็นของตนเองอย่างมีเหตุผล
- โรงเรียน – ชุมชนร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3. มาตรฐานที่ 6 : ด้านผู้เรียน

การพัฒนา : นักเรียนแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

วิธีการพัฒนา :

- ศึกษาหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศในระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง
- ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
- เรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่น

เป้าหมาย :

- นักเรียนร้อยละ 90 มีทักษะในการปฏิบัติงานเป็นทีม
- นักเรียนร้อยละ 91.75 สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง
- นักเรียนร้อยละ 85 สามารถแสวงหาความรู้จากสื่อเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต
ความเร็วสูงได้

4. มาตรฐานที่ 12 : ด้านบริหารและการจัดการศึกษา

การพัฒนา : สถานศึกษาจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

วิธีการพัฒนา :

- จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้
- จัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้เอื้อต่อการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- จัดกิจกรรมศึกษาแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกโรงเรียน
- จัดกิจกรรมชุมนุมตามความสนใจของผู้เรียน
- ส่งเสริมความเป็นเลิศของผู้เรียน
- จัดกิจกรรมวันสำคัญเพื่อสืบสานและสร้างสรรค์ วัฒนธรรมประเพณีและภูมิปัญญาไทย
- มีการนิเทศการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ

เป้าหมาย :

- ครูร้อยละ 100 มีความรู้ความสามารถในการจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- มีสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยและมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย
- มีการศึกษาแหล่งเรียนรู้ทุกระดับชั้นเรียน

- นักเรียนร้อยละ 100 ได้เข้าร่วมชุมนุมตามความสนใจ
- นักเรียนร้อยละ 100 ได้เข้าร่วมการแข่งขันความเป็นเลิศ
- ครู นักเรียน ผู้ปกครองชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญ
- ครูมีศักยภาพในการทำงาน

ผลการพัฒนา

โรงเรียนสามารถผ่านเกณฑ์มาตรฐานของ สมศ. ได้ทุกมาตรฐาน

สรุป

การยกระดับคุณภาพการศึกษาเป็นสิ่งที่บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาต้องช่วยกัน เพื่อให้สถานศึกษาที่ตนเองทำงานได้มาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับของชุมชนและสังคม โดยเฉพาะผู้สอนควรมีการศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนของตนเองให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ

แบบฝึกหัด

จงตอบคำถามต่อไปนี้

1. กรณีที่โรงเรียนของท่านไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านผู้สอน ท่านจะแก้ปัญหาอย่างไร
2. กรณีที่โรงเรียนของท่านไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐานด้านผู้เรียน ท่านจะแก้ปัญหาอย่างไร
3. กรณีที่ท่านได้รับมอบหมายให้ปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ในโรงเรียนท่านมีแนวทางอย่างไร จงอธิบาย